

Isikuandmete kaitse seaduse ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse muutmise seadus

§ 1. Isikuandmete kaitse seaduse muutmine

Isikuandmete kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 6. Isikuandmete töötlemine teadus- ja ajaloouuringu ning statistika eesmärgil

(1) Isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, võib andmesubjekti nõusolekuta teadus-, ajaloouuringu- või statistikatöö (edaspidi *uuring*) eesmärgil töödelda eelkõige, kasutades pseudonüümimist või muud samaväärset kaitset pakkuvat meetet.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud uuringuks ka Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 38 sätestatud täidesaatva riigivõimu asutuse, kohaliku omavalitsuse asutuse, nende hallatava asutuse ning avalik-õigusliku juriidilise isiku ja tema hallatava asutuse tehtud analüüsid ja uuringud, sealhulgas tehnoloogiaarendused.

(3) Pseudonüümimine või muu samaväärset kaitset pakkuv meede on meede, mille puhul on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) enne isikuandmete üleandmist uuringu tegijale need pseudonüümitakse või kasutatakse muid asjakohaseid kaitsemeetmeid päringu saanud andmekogus;
- 2) uuringu tegemisel ei või teha lisatoiminguid, mille tagajärjel saab isiku tuvastada;
- 3) uuringu tulemus, sealhulgas tulemuse töötlemine, ei tohi võimaldada tuvastada isikut, kelle isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, töödeldi;
- 4) töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta andmesubjekti kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemäära andmesubjekti õigusi ega avaldata talle kahjulikku mõju.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 sätestatud tingimus loetakse täidetuks ka juhul, kui ühe või mitme andmekogu vastutavad töötlejad edastavad isikustatud andmed Statistikaametile andmete pseudonüümimiseks või muu samaväärset kaitset pakkuva meetme kasutamiseks ja uuringu tegijale edastamiseks. Pärast andmete edastamist uuringu tegijale kustutab Statistikaamet temale edastatud ja tema poolt töödeldud andmed.

(5) Kui isikuandmeid töödeldakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tingimustel, teavitab uuringu tegija enne isikuandmete töötlemist uuringust, uuringu eesmärkidest, töödeldavatest andmetest ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tingimuste täitmisest Andmekaitse Inspektsiooni. Andmekaitse Inspektsioon avaldab selle teabe oma veebilehel.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 tingimused ei ole täidetud, on isikuandmete, sealhulgas eriliiki isikuandmete töötlemine uuringuks lubatud üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) pärast tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist ei oleks andmetöötluse eesmärgid enam saavutatavad või neid oleks ebamõistlikult raske saavutada;

2) uuringu tegija hinnangul on selleks ülekaalukas avalik huvi;
3) töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta andmesubjekti kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemäära andmesubjekti õigusi.

(7) Kui uuringus töödeldakse isikuandmeid käesoleva paragrahvi lõike 6 kohaselt, kontrollib seadusega või selle alusel moodustatud asjaomase valdkonna eetikakomitee enne uuringu alustamist käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tingimuste täitmist ja uuringu eetilistust. Uuringu tegija teavitab käesoleva paragrahvi lõike 5 kohaselt Andmekaitse Inspektsiooni. Rahvusarhiivis säilitatavate isikuandmete suhtes on eetikakomitee õigused Rahvusarhiivil.

(8) Kui eetikakomitee leiab, et taotluses kirjeldatud uuringu andmekaitsealased ja eetilised riskid on väikesed, ei ole taotluse sisuline hindamine eetikakomitees vajalik.

(9) Kui uuringu tegija töötleb käesolevas paragrahvis sätestatud eesmärkidel isikuandmeid ühe andmekogu piires, mille vastutavaks töötlejaks ta on, ei pea ta järgima käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–3 ning lõikes 5 ja 7 sätestatud nõudeid.

(10) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata juhul, kui uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad seadusest.

(11) Kui isikuandmeid töödeldakse käesolevas paragrahvis sätestatud eesmärkidel, võib andmekogu vastutav töötleja ja uuringu tegija Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artiklites 15, 16, 18 ja 21 sätestatud andmesubjekti õigusi piirata niivõrd, kuivõrd nende õiguste teostamine tõenäoliselt muudab võimatuks analüüsi või uuringu eesmärgi saavutamise või takistab seda oluliselt.“;

2) seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Uuringu eesmärgil isikuandmete töötlemine andmetöötlussüsteemis

(1) Käesoleva seaduse §-s 6 sätestatud eesmärgil võib isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, töödelda ka selleks ettenähtud andmetöötlussüsteemis, kui on täidetud käesoleva seaduse § 6 lõike 3 punktides 2–4 ja käesolevas paragrahvis sätestatud tingimused.

(2) Andmetöötlussüsteemi pakkuja tagab:

1) asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete kasutamise, mille abil minimeeritakse andmetöötlussüsteemis hoitavate andmete loata lugemise, kopeerimise, muutmise ja kustutamise risk;

2) andmete kättesaadavaks tegemiseks üksnes andmetöötlussüsteemis töötlemiseks;

3) andmetöötlussüsteemi sellise teenuse osutamise, mis hõlmab andmete eeltöötlemist, et uuringu tegijal oleks juurdepääs üksnes käesoleva seaduse § 6 lõike 3 punktis 1 nimetatud kujul andmetele;

4) andmete sisestamise ja andmetöötlussüsteemis hoitavate andmete töötlemise ainult piiratud arvu volitatud tuvastatavate isikute poolt;

5) uuringu tegija juurdepääsu ainult neile andmetele, mida on lubatud töödelda käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud eesmärkidel;

6) töötlemistoimingute logide salvestamise ajavahemikuks, mis on vajalik kõigi töötlemistoimingute kontrollimiseks ja auditeerimiseks;

7) andmete allalaadimise taotluste kontrollimise, et kasutajatel ei oleks võimalik andmetöötlussüsteemist alla laadida andmeid, mis võimaldavad isikut tuvastada;

8) andmete töötlemise Euroopa Majanduspiirkonna territooriumil.

(3) Uuringu käigus töödeldavad andmed kustutatakse andmetöötlussüsteemist pärast uuringu valmimist ja uurimistulemuste valideerimist. Logid kustutatakse üks aasta pärast uuringu käigus töödeldavate andmete kustutamist.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täiendavad tehnilised ja korralduslikud turvanõuded andmetöötlussüsteemis andmete töötlemisele.

(5) Enne andmetöötlussüsteemi esmast või selles tehtud arenduse kasutuselevõttu kontrollib Andmekaitse Inspeksioon käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimuste täitmist. Andmekaitse Inspeksioonil on õigus kaasata kontrollimisse Riigi Infosüsteemi Amet.

(6) Kui käesolevas paragrahvis sätestatud tingimused on täidetud, ei kohaldata käesoleva seaduse § 6 lõiget 7.

(7) Kui isikuandmeid töödeldakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustel, teavitab uuringu tegija enne isikuandmete töötlemist vastavast uuringust, uuringu eesmärkidest, töödeldavatest andmetest ja käesolevas paragrahvis sätestatud tingimuste täitmisest Andmekaitse Inspeksiooni. Andmekaitse Inspeksioon avaldab selle teabe oma veebilehel.“.

§ 2. Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korraldamise seaduse muutmine

Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korraldamise seaduse § 26 lõikes 1 asendatakse arv„4“ arvuga „7“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn,2025

Algatab Vabariigi Valitsus2025

(allkirjastatud digitaalselt)